

ALCOHOLMISBRUIK NEEMT TOE

- In 1999 kwam eens in de twee jaar een kind in het ziekenhuis door alcoholmisbruik, in 2005 acht per jaar.
- Kinderen gaan steeds jonger drinken. Vooral meisjes van 13-14 jaar komen vaker in de problemen.
- De problemen verergeren doordat er steeds meer

- wordt gedronken met een hoger alcoholpercentage.
- In 2008 zijn 337 kinderen met een alcoholcoma in het ziekenhuis opgenomen, dat is 13% meer dan in 2007. De gemiddelde leeftijd daalde in die periode van 15,3 naar 15,0. (Bron: www.polikliniekjeugdencolohol.nl)

Kinderarts Carlo Oud:

„De hersenactiviteit wordt aangetast bij pubers die alcohol drinken, dat is recent aangetoond. Bovendien is bewezen dat drinken in de puberteit de kans op een verslaving vergroot. Dat maakt alcoholmisbruik onder jongeren een kindergeneeskundig probleem en verklaart de bemoeienis die nu onder kinderartsen ontstaat.”

Comazuipen groeit door

Het thuis indrinken of binge drinking onder jongeren neemt nog steeds toe. Maar de gevolgen van dit snelle nuttigen van grote hoeveelheden alcohol kunnen desastreus zijn, zo wordt steeds duidelijker. Reden tot meer bezorgdheid onder kinderartsen.

door **Pieterneel Kellenaers**

Een vriendin begint verschrikt te huilen als ze ziet hoe haar door alcohol gevulde klasgenootje haar ogen opent. De pupillen lijken verdwenen, het gezicht van de puber is lijkkleek. Een om hulp geroepen EHBO-medewerker probeert de ouders van het meisje te bereiken. Het meisje moet naar het ziekenhuis. Daar worden mensen die 'out gaan' of een alcoholcoma krijgen - vandaar de term comazuipen - gehydriseerd. Via een infuus worden vocht, suiker en mineralen het lichaam ingepompt. „Jongeren die we daarnaast moeilijk wakker krijgen, meestal bij een alcoholpromillage boven de 2,5, komen op de kinder-intensieve care terecht”, vertelt kinderarts Carlo Oud van het Sint Jans Gasthuis (SJG) in Weert. „Daar worden ze aan de monitor gelegd om de hartfunctie te bewaken en om te voorkomen dat ze in hun eigen braaksel stikken.”

Wekelijks worden drie jongeren in het ziekenhuis van Weert binnengebracht met problemen vanwege bovenmatig alcoholgebruik, zo schatten de artsen van het SJG op basis van hun eigen waarneming in. Die hoeven niet allemaal te worden opgenomen, maar hebben wel allemaal te diep in het glaasje gekeken. En dat is nog maar het topje van de ijsberg, vermoedt Henk Verstappen, leidinggevende van de verslavingspreventie binnen de GGZ. „De meeste jongeren komen niet bij de spoedeisende hulp van het ziekenhuis terecht, maar bij de huisartsenpost. Hoeveel er daar komen, hebben we nog niet in beeld. Maar we hebben signalen dat het om veel hogere aantallen gaat en dat het toeneemt.”

Pas de laatste jaren wordt door Brits en Amerikaans onderzoek duidelijk wat alcohol op jonge leeftijd doet. „Dan blijkt dat hersenen meetbaar minder actief zijn als ze een opdracht moeten uitvoeren wanneer een kind onder de zestien

Jongeren moedigen elkaar steeds vaker aan om in korte tijd zoveel mogelijk

alcohol te drinken.

foto GPD

alcohol heeft gedronken”, verduidelijkt Oud. De kinderarts is bezorgd en zoekt in 2008 contact met verslavingsdeskundige Verstappen. Het

tweetal laat zich inspireren door de Delftse kinderarts Nico van der Lelij die drie jaar geleden startte met een speciale poli voor jongeren met

Leerlingen van de bovenbouw van de middelbare scholen in Weert kregen vorig en dit jaar gratis flesjes water uitgedeeld tijdens de laatste schooldag (LSD). Een actie gericht tegen drankmisbruik. Dit jaar is ondanks alle voorlichting tijdens de LSD bovenmatig veel alcohol geconsumeerd. foto GGZ

een alcoholvergiftiging. De alcoholvergiftigingen onder jongeren worden daar voor het eerst geregistreerd en de resultaten zijn schrikbarend. Met de gegevens van 60 ziekenhuizen zien Van der Lelij en zijn collega's het aantal spoedopnamen vanwege overmatig alcoholgebruik onder kinderen in een jaar met 13 procent stijgen tot 337. Samen met medisch psycholoog Mirreille de Visser bedacht de kinderarts een aanpak om gedragsverandering onder de jongeren en hun ouders te bereiken. Die aanpak lijkt te slagen. Bijna 80 procent van de ouders is hun jonge kroost het drinken gaan verbieden en 80 procent van de jongeren doet niet meer aan binge drinking. De aanpak is nu met landelijke subsidie ook in Eindhoven, Veldhoven, Leeuwarden en Hoorn overgenomen. Vanuit Weert spant Oud zich nu in ook de aandacht voor alcoholmisbruik onder jongeren te versterken. Sinds 1 juli worden in het SJG alle

gevallen van alcoholmisbruik onder jongeren geregistreerd. De alcoholspiegel, het aantal promilles alcohol in het bloed, wordt gemeten en het slachtoffer wordt gevraagd welke en hoeveel drankjes hij heeft genuttigd en of er ook andere drugs zijn gebruikt. Is er bij de jongere sprake van matig (1,5 tot 2 promille) of ernstig (meer dan 2 promille) drankgebruik dan wordt meteen een afspraak ingepland met een GGZ-medewerker. Verstappen: „We willen dan inschatten wat de oorzaak is, gezinsproblemen bijvoorbeeld, en of het vaker voorkomt. Mocht er een probleem worden erkend, proberen we door te leiden naar de zorg. Het Bureau Jeugdzorg of Paschalis in Venray waar jongeren van de alcohol afkicken.” Probleem is alleen dat ze vaak niet komen opdagen bij de GGZ en daardoor niet geholpen kunnen worden. Vandaar dat Verstappen en Oud nu de jonge alcoholmisbruikers voor een vervolgge-

sprek naar het ziekenhuis willen laten komen. Oud: „Voor die terugkoppeling die in Delft blijkt te werken, hebben we mankracht nodig en dat kost geld. En in de registratie van alcoholmisbruiken steken we ook tijd.” De proef in Weert moet uitrollen naar de ziekenhuizen in Roermond en Venlo, maar bottleneck is voorlopig het geld. Voor extra mankracht is 40.000 euro nodig. Oud: „Een moeilijk verhaal waarover nog druk onderhandeld wordt. Het ministerie ziet het belang en geeft geld aan vijf ziekenhuizen, bij de lagere overheden ligt dat moeilijker. Hoort het nu bij de zorg of de gemeente thuis?” Met waarschuwen is in ieder geval begonnen. Ouders van 12-jarigen in Weert, Nederweert en Leudal kregen van de gemeente een brief. Verstappen: „Nee zeggen helpt. Uit onmacht laten ouders hun kinderen liever gecontroleerd thuis drinken. Het is beter als ze hun kinderen tot 16 jaar niet laten drinken.”